

Вплив політики Пенсійного фонду України на соціально-економічний розвиток суспільства

Герасименко Мирослава Миколаївна

магістрантка спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

Соціально-економічний розвиток-це важливий процес підвищення якості життя населення України, що є основним завданням органів держаної та місцевої влади. Як цілі соціально-економічного розвитку суспільства використовуються такі, як збільшення доходів, поліпшення освіти, харчування та охорони здоров'я, зниження рівня злиднів, оздоровлення довкілля, рівність можливостей, розширення особистої свободи, збагачення культурного життя. Одним із центральних органів, який забезпечує належний соціально-економічний розвиток суспільства, є Пенсійний фонд України. Він реалізує державну політику у сфері пенсійного забезпечення та веде облік осіб, які підлягають виплаті пенсій на за ст. 7 Закону України "Про загально обов'язкове державне пенсійне страхування". Наразі пенсійна реформа відбуватися за напрямками: реформування солідарної системи; створення обов'язкової накопичувальної системи в межах загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; розвиток недержавного пенсійного страхування, тобто добровільної системи, до якої залучатимуться недержавні пенсійні фонди [5].

Параметри реформування пенсійної системи визначаються загальною економічною ситуацією, зокрема розвитком ринку праці та рівнем сплати внесків, а також демографічними процесами, насамперед віком виходу на пенсію і рівнем смертності у різних вікових групах.

Питання діяльності пенсійних фондів цікавлять багатьох учених і є актуальним в наш час. Тому їм приділяється багато уваги з боку науковців у сучасних економічних публікаціях. Зокрема, значний внесок у розробку цього питання зробили такі науковці як В. І. Грушко, А. М. Марущак, А. І. Гнатовська, І. І. Румик, Т. П. Латковська, М. С. Яковленко, М. О. Городецька, Ю. І. Скулиш, О. В. Насібова, І. Я. Чугунов, Т. Боголіб, З. Варналій, М. Долішній, Р. Масгрейв, К. Ерроу. Ч. Тібу, Х. Ціммерман та інші.

Аналіз досліджень з даної теми дозволяє зробити висновок, що в науковій літературі ще недостатньо висвітлені питання впливу сучасної політики Пенсійного фонду України на соціально-економічний розвиток суспільства.

Мета дослідження полягає в дослідженні теоретичних аспектів пенсійного забезпечення на основі аналізу сучасного стану політики Пенсійного фонду України та розробки пропозицій щодо її покращення в контексті соціально-економічного розвитку суспільства.

Питання пенсійного забезпечення для України є одним з найважливіших на сучасному етапі соціально-економічного розвитку. Це один із головних видів цільової підтримки незахищених верств населення.

Функціонування пенсійної системи є одне з необхідних умов розвитку всіх сфер національної економіки. Стабільна пенсійна система, яка забезпечує пенсіонерам гідний рівень життя та стимулює якісну освіту для активної та тривалої трудової діяльності, є основою соціальної стабільності та фінансової безпеки, довгострокової конкурентоспроможності та одним із визначальних напрямів національної стратегії.

Для сталого розвитку пенсійного забезпечення в Україні є гарантування громадянам соціально прийняттого рівня пенсійного забезпечення за обов'язкової довгострокової збалансованості та стійкості пенсійної системи [2; 6].

Основними завданнями Пенсійного фонду України є: реалізація державної політики з питань пенсійного забезпечення та ведення обліку осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню; внесення пропозицій Міністрові соціальної політики щодо забезпечення формування державної політики із зазначених питань; виконання інших завдань, визначених законом [3, с.18].

Важливим питанням є реформування пенсійної системи України, бо це велика сфера, яка забезпечує належне соціальне забезпечення населення. Метою пенсійної реформи є відновлення пенсійної справедливості-сьогодні і в майбутньому. Якщо хтось усе життя чесно працював, йому має бути гарантована гідна пенсія. Крім того, невід'ємною частиною пенсійної реформи є впровадження європейських стандартів функціонування органів Пенсійного фонду України. Використання сучасних інформаційних та управлінських технологій, а також єдиних стандартів якості обслуговування громадян мають зробити надання послуг українцям зручним та ефективним.

Сьогодні, коли тривалість нашого життя зростає, кількість народжуваності падає, кількість людей, які виходять на ринок праці, падає, впровадження державної політики пенсійного забезпечення зможе позитивно вплинути на соціально-економічний розвиток суспільства:

1. Проведення обов'язкової щорічної індексації пенсій та запровадження справедливого механізму нарахування виплат пенсіонерам за віком та за інвалідністю.
2. Забезпечити дотримання прав внутрішньо переміщених осіб, у тому числі тих, хто проживає на тимчасово окупованих територіях, на відповідні пенсії.
3. Запровадження другого рівня пенсійної системи-накопичувальної системи пенсійного страхування. Це дозволяє диверсифікувати джерела пенсійного забезпечення та збільшити розмір пенсійних виплат.
4. Розширення функціональності порталу електронних послуг Пенсійного фонду України та автоматизація процесів у системі пенсійного страхування.
5. Посилення відповідальності за ухилення від сплати та несплату єдиного внеску на соціальне страхування та інших обов'язкових внесків до Пенсійного фонду України.
6. Зміна стимулів сплати одноразового внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування.
7. Забезпечення ефективного державного нагляду за використанням коштів Пенсійного фонду України.
8. Уніфікація та приведення законодавства про діяльність недержавних пенсійних фондів у відповідність із законодавством ЄС з метою підвищення рівня захисту майнових прав та інтересів учасників накопичувальної пенсійної системи [1].

Отже, політика держави в сфері пенсійного забезпечення, яка реалізується через Пенсійний фонд України, займає вагоме місце в належному забезпеченні соціально-економічного розвитку суспільства. Щоб підвищити рівень соціальної захищеності особливих верств населення потрібно реформувати пенсійну систему України, призвести у відповідність до європейських стандартів, поступового запровадження накопичувальної пенсійної системи, тощо.

Список використаних джерел

1. Гідне пенсійне забезпечення. Урядовий портал. URL: <https://www.kmi.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/pensijna-reforma>
2. Городецька М. О. Сучасний стан пенсійної системи України: основні напрями реформування та перспективи подальшого розвитку. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. 2019. №14. URL: <https://ef.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/visnyk-14.pdf#page=39>
3. Жайворонок І. Р. Державне регулювання системи пенсійного забезпечення: дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством»; Національний університет «Львівська політехніка». Львів, 2021. 234 с.
4. Чугунов І. Я., Насібова О. В. Фінанси пенсійного забезпечення: монографія. Київ: КНТЕУ, 2017. 248 с.
5. Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2620-20#Text>
6. Пенсійна система: підручник / В. І. Грушко, Ю. І. Скулиш, С. М. Лантєв, В. Г. Фатхутдінов, А. Й. Француз, І. І. Румик, О. О. Пилипенко; За ред. В. І. Грушка, Ю. І. Скулиш; Університет «КРОК». 4-те вид., доп. і перероб. Київ, 2019. 512 с.